

Dosarul nr. 3ra-651/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, Iu. Cotruță)

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean, Galina Stratulat
Nicolae Craiu, Nina Vascan

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital”, casată încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și încetat procesul în partea anulării schemei de amplasare a gheretei, din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă și menținută hotărârea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 14 aprilie 2017, SRL „RBT-Capital” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Preturii sectorului Botanica mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este proprietara bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Zelinski, 7. Pe terenul adiacent bunului nominalizat, la o distanță de mai puțin de 50 de metri la intersecția străzilor N. Zelinski și Sarmizegetusa, a fost amplasată cu statut provizoriu o gheretă, unde se comercializează cu amănuntul țigări și băuturi, inclusiv alcoolice.

SRL „RBT-Capital” a invocat că potrivit răspunsului Preturii sec. Botanica nr. 03-9/76 din 04 aprilie 2017, această gheretă cu suprafața de 4 m.p. a fost amplasată pe str. N. Zelinski colț cu Sarmizegetusa în baza schemei de amplasare a gheretei nr. 189, eliberată SRL „Cebacot” la 21 decembrie 2016.

Reclamanta a susținut că la etajul I al clădirii deținute în proprietate funcționează magazinul alimentar „Nr. 1”, ce aparține SRL „47-th Paralell”, iar ghereta cu suprafața comercială mai mică de 20 m.p. este situată la o distanță de doar 174 de metri de instituția de învățământ - liceul „Iulia Hajdeu” și grădinița de copii „Pas cu pas”, precum și la 20 de metri de o clinică stomatologică. Astfel, au fost încălcate prevederile pct. 6.9 din Regulamentul privind eliberarea autorizațiilor de funcționare a unităților comerciale și de prestare a serviciilor sociale pe teritoriul municipiului Chișinău, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 13/4 din 27 decembrie 2007, potrivit cărora este interzisă eliberarea autorizațiilor de funcționare a tarabelor și altor unități de comerț ambulant în teritoriul adiacent întreprinderilor de comerț și alimentație public staționare (în raza de 50 m), locul amplasării fiind indicat în schema eliberată de către pretura de sector, pentru fiecare caz aparte.

Mai mult ca atât, SRL „RBT-Capital” a afirmat că potrivit art. 17⁷ din Legea cu privire la tutun și la articolele din tutun nr. 278 din 14 decembrie 2007, unitățile cu suprafața comercială mai mică de 20 m² ce comercializează produse de tutun și produse conexe trebuie să fie amplasate la o distanță de cel puțin 200 m de la instituțiile de învățământ și instituțiile medico-sanitare. Prin urmare, este incontestabil că Pretura sect. Botanica a eliberat schema de amplasare a gheretei cu încălcarea normelor legale. De asemenea, conform planului topografic la str. N. Zelinski, 7 colț cu str. Sarmizegetusa se află un șir de rețele ingineresti (gaz, canalizare) și ghereta susindicată se află anume pe aceste rețele ingineresti.

Reclamanta a solicitat anularea schemei de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016 eliberată de Pretura sect. Botanica mun. Chișinău către SRL „Cebacot”, evacuarea gheretei amplasată la intersecția străzilor N. Zelinski și Sarmizegetusa instalată în baza schemei de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016 și interzicerea Preturii sect. Botanica mun. Chișinău de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant pe adresa mun. Chișinău, str. N. Zelinski, 7 colț cu str. Sarmizegetusa.

Prin încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost încetat procesul în partea anulării schemei de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016 eliberată SRL „Cebacot” pentru ghereta de pe str. Zelinski 7 colț cu str. Sarmizegetusa, din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, cu invocarea temeiului de drept – art. 265 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost respinsă acțiunea cu privire la evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant pe adresa mun. Chișinău, str. Zelinski, 7 colț cu str. Sarmizegetusa.

Prin decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „RBT-Capital”, casată încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și soluționată prin decizie problema în fond cu încetarea procesului în partea anulării schemei de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016 eliberată SRL „Cebacot” pentru ghereta de pe str. Zelinski 7 colț cu str. Sarmizegetusa, din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, cu invocarea temeiului de drept – art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă. Hotărârea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost menținută.

La 29 martie 2018, SRL „RBT-Capital” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 13 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele din dosar, nu a elucidat și nu s-a expus asupra circumstanțelor esențiale ale cauzei.

SRL „RBT-Capital” consideră că este eronată concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că schema de amplasare a gheretei nu este act administrativ, deoarece acest act exprimă voința unilaterală a autorității publice privind autorizarea amplasării obiectului comerțului ambulant într-un anumit loc, la caz – a gheretei ce aparține SRL „Cebacot” pe adresa str. N. Zelinski, 7, colț Sarmizegetusa. Faptul că, schema de amplasare a gheretei este un act administrativ care produce efecte juridice se confirmă și prin dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 702-d din 06 iulie 2012, prin care s-a interzis Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare eliberarea schemelor de amplasare/reamplasare a gheretelor. Astfel, este evident că anume schema permite amplasarea gheretei într-un anumit loc.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa SRL „RBT-Capital” la 16 ianuarie 2018 (f.d. 103) și a fost recepționată la 01 februarie 2018, fapt confirmat prin ștampila de intrare aplicată pe scrisoarea de însoțire (f.d. 108).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de SRL „RBT-Capital” la 29 martie 2018, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 24 aprilie 2018, în adresa Preturii sect. Botanica și SRL „Cebacot” a fost expediată copia recursului declarat de SRL „RBT-Capital”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 11 mai 2018, Pretura sect. Botanica a depus referință, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, pe care o consideră legală, întemeiată și motivată.

La 25 septembrie 2018 și SRL „Cebacot” a depus referință, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea deciziei instanței de apel, or, schema de amplasare nu este act administrativ și nu constituie obiect al contenciosului administrativ, fiind exceptată de la controlul judecătoresc.

Prin încheierea din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de SRL „RBT-Capital” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel în partea încetării procesului și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, în rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe de menținut, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 2 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ reprezintă o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Conform art. 3 din Legea contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui tert, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice; funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că pe str. N. Zelinski, 7 colț cu str. Sarmizegetusa a fost amplasată o gheretă ce aparține SRL „Cebacot”, unde sunt comercializate produse de tutungerie, în baza schemei de amplasare nr. 189 din 21 decembrie 2016, eliberată de Pretura sect. Botanica mun. Chișinău și a notificării privind inițierea activității de comerț nr. 3573 din 17 februarie 2017, eliberată de Direcția generală comerț, alimentație publică și prestări servicii (f.d. 5-6).

SRL „RBT-Capital”, fiind proprietara bunului imobil situat pe str. Zelinski, 7, mun. Chișinău, a contestat prin prezenta cerere de chemare în judecată schema de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016, solicitând anularea acesteia, evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant.

Prin încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost încetat procesul în partea anulării schemei de amplasare a gheretei nr. 189 din 21 decembrie 2016 eliberată SRL „Cebacot” pentru ghereta de pe str. Zelinski 7 colț cu str. Sarmizegetusa, din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, întrucât schema de amplasare a gheretei nu poate constitui obiect al acțiunii în contenciosul administrativ.

Dat fiind faptul că prima instanță, deși a încetat procesul din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă, temei prevăzut la art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă, a indicat eronat că procesul se încetează în baza lit. c) a art. 265, Curtea de Apel Chișinău a casat încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și a încetat procesul în partea anulării schemei de amplasare a gheretei în conformitate cu art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Analizând circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la faptul că schema de amplasare a gheretei nu este un act administrativ, deoarece nu produce efecte juridice prin ea însăși, aceasta fiind un act preparatoriu necesar de a fi prezentat autorităților competente pentru eliberarea notificării privind inițierea activității de comerț.

Însă, instanțele de judecată în asemenea caz urmau să respingă acțiunea în această parte, dar nu să dispună încetarea procesului în conformitate cu art. 265 lit. a) din Codul de procedură civilă – cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Or, schema de amplasare a gheretei, fiind un act preparatoriu, nu poate fi supusă contestării separat de actul administrativ final, dar numai concomitent cu actul administrativ. Prin urmare, legalitatea eliberării schemei de amplasare a gheretei, care a stat la baza emiterii actului administrativ, se examinează în procedură civilă, însă nu în procedură aparte, dar odată cu contestarea actului administrativ propriu-zis.

Astfel, decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată în partea în care a fost încetat procesul intentat la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

Totodată, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele ierarhic inferioare just au respins acțiunea cu privire la evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant, or, aceste pretenții sunt subsecvente și reies din pretenția de bază – anularea schemei de amplasare a gheretei și respectiv, odată ce s-a constatat că schema contestată nu constituie obiect al acțiunii în contencios administrativ, acțiunea în partea evacuării gheretei și interzicerii de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant, la fel urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Date fiind cele relevate, instanța de recurs conchide că decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi menținută în partea menținerii hotărârii din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel eronat a încetat procesul în partea ce se referă la pretenția despre anularea schemei de amplasare a gheretei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SRL „RBT-Capital” și a casa decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în partea încetării procesului, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de respingere a acțiunii cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, ca fiind neîntemeiată, în rest decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital”.

Se casează decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, evacuarea gheretei și interzicerea de a elibera scheme de amplasare a gheretelor și altor unități de comerț ambulant, în partea încetării procesului intentat la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată

„RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, din motiv că cauza nu urmează a fi judecată în procedură civilă și se pronunță în această parte o hotărâre nouă prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „RBT-Capital” împotriva Preturii sectorului Botanica municipiul Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Cebacot”, cu privire la anularea schemei de amplasare a gheretei, ca fiind neîntemeiată.

În rest, decizia din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Nina Vascan